

डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर ओपन युनिवर्सिटी
(गुजरात सरकार द्वारा स्थापित)

“ज्योतिर्मय” परिसर,

श्री बाबाजि मंदिरनी सामे, सरभेज-गांधीनगर छाँववे,

छारोडी, अमदावाड-३८२ ४८१

E-mail: feedback@baou.edu.in Website : www.baou.edu.in

सत्रीयकार्य डेबुआरी २०१७

स्नातक पदवी अभ्यासक्रम: (BDP)

पाठयक्रम शीर्षक

AMK, AED

बजर प्रक्रिया :-AMK-01

निकास प्रक्रिया अने दस्तावेज करण :-AED-01

अगत्यनी सूचनाओ

- विद्यार्थीओअे पोताना पाठयक्रमोना स्वाध्यायकार्यो अभ्यासकेन्द्र/युनिवर्सिटीनी वेब-साईट परथी भेणववाना रडेशे.
- सत्रांत परीक्षा आपवा माटे स्वाध्याय कार्य रजु करवा इरज्यात छे. स्वाध्याय कार्य जमा करावेल नहीँ छेय, तो परीक्षा डोर्म स्वीकारवामां आवशे नहीँ.
- तेयार करेल स्वाध्यायकार्यो अभ्यासकेन्द्र पर जमा कराववानी छेल्ली तारीख 30/09/2017 छे. आ तारीख पछी विद्यार्थीओ द्वारा भोकलावेल स्वाध्यायकार्यो स्वीकारवामां आवशे नहीँ.
- जमा करावेल स्वाध्यायकार्योनी पछोय अभ्यासकेन्द्र परथी लेवी इरज्यात छे.
- विद्यार्थीओअे नियत समय मर्यादामां स्वाध्यायकार्यो अभ्यासकेन्द्र पर जमा कराववा तेमज मूल्यांकन थया बाद मूल्यांकन पत्रक साथेना स्वाध्यायकार्यो अभ्यास केन्द्र परथी अवश्य परत लेवा.
- विद्यार्थी पोताना स्वाध्यायकार्योना गुण युनिवर्सिटीनी वेब-साईट पर जेई शकशे.
- आ पाठयक्रम स्नातक पदवीनां तृतीय वर्षना विद्यार्थीओ माटे व्यवसायलक्षी पठयक्रमो पैकीनो अेक छे.
- त्रीज वर्षमां विद्यार्थी माटे व्यवसायलक्षी पाठयक्रमो पैकी ओछामां ओछा ८ डेडिटना अने वधुमां वधु १६ डेडिटना पाठयक्रमो पसंद करवाना रडेशे.

સત્રીયકાર્ય માટે આવશ્યક સૂચનાઓ

પ્રિય વિદ્યાર્થી મિત્રો

આપને દરેક પાઠ્યક્રમદીઠ એક સત્રીયકાર્ય તૈયાર કરવાનું ફરજિયાત છે. દરેક સત્રીયકાર્ય તમામ અભ્યાસ-સામગ્રી પર આધારીત હોય છે.

સત્રીયકાર્ય તૈયાર કરી આપના અભ્યાસકેન્દ્રના સંયોજકશ્રી પાસે જમા કરાવવું અને તેની પાવતી અવશ્ય લેવી. દરેક સત્રીયકાર્યની ઝેરોક્ષ નકલ આપની પાસે રાખવી.

દરેક સત્રીયકાર્યના ૧૦૦ ગુણ નિશ્ચિત છે. જેમાં પાસ થવા માટે B.A./B.com.માં ૩૬ ગુણ લાવવા જરૂરી છે. પરિણામમાં તેનો ભારાંક ૩૦% હોય છે. અભ્યાસકેન્દ્ર દ્વારા મૂલ્યાંકન કરાવેલ સત્રીયકાર્યો પરીક્ષામાં વાંચવા માટે પરત અવશ્ય લેવું. અભ્યાસકેન્દ્ર આપના સત્રીયકાર્યના ગુણો યુનિવર્સિટી અમદાવાદ ખાતે મોકલી આપશે. જે આપની માર્કશીટમાં ગુણગ્રેડ યાદીમાં સામેલ કરી (૭૦% પરીક્ષા અને ૩૦% સ્વાધ્યાયકાર્ય) ફાઇનલ ગુણગ્રેડ માર્કશીટ તૈયાર થશે.

આ સત્રીયકાર્યનો મુખ્ય ઉદ્દેશ્ય પરીક્ષા માટેની પૂર્વ તૈયારી છે. સત્રીયકાર્યમાં પૂછવામાં આવેલ પ્રશ્નોનું માળખું પરીક્ષાના પ્રશ્નપત્રો જેવું હોય છે. પ્રશ્નોના જવાબમાં અભ્યાસ સામગ્રીનું પુનરાવર્તન કરવાનું નથી હોતું. આપ વાંચનથી જે શીખ્યા છો, તે પોતાની ભાષામાં લખવાનું હોય છે. જેથી આપ સ્વાધ્યાયકાર્યો તૈયાર કરવાની કામગીરી ગંભીરતાથી કરશો.

યુનિવર્સિટીમાં વર્ષ-૨૦૦૮ સુધીના પ્રવેશાર્થીઓ માટે B.A./B.Com. ના પ્રથમ, દ્વિતીય તથા તૃતીય વર્ષના તમામ અભ્યાસક્રમ/પાઠ્યક્રમમાં ચાર કેડિટના પાઠ્યક્રમમાં બે અને આઠ કેડિટના પાઠ્યક્રમમાં ત્રણ સ્વાધ્યાયકાર્યો તૈયાર કરવાનો નિયમ હતો. એકેડેમિક પ્લાનીંગ બોડની (A.P.B. મંજૂરી થી) ઓગષ્ટ-૨૦૦૯ થી પાઠ્યક્રમ દીઠ એક-એક સ્વાધ્યાયકાર્ય રજૂ કરવાની નવી પદ્ધતિ શરૂ થયેલ છે. તેથી આપને પાઠ્યક્રમ દીઠ એક-એક સ્વાધ્યાયકાર્ય જે આપને આપના અભ્યાસકેન્દ્ર/યુનિવર્સિટીની વેબ-સાઈટ પરથી મેળવવાના હોય અને તેને નિશ્ચિત થયેલ છેલ્લી તારીખમાં સ્વ-અધ્યયનના આધારે તૈયાર કરી, આપના અભ્યાસકેન્દ્ર પર જમા કરાવવાના રહેશે.

આપના પાઠ્યક્રમના સ્વાધ્યાયકાર્યોમાં પૂછવામાં આવેલ પ્રશ્નોના જવાબ લખતા પહેલા પ્રથમ પાના ઉપર નીચે મુજબની માહિતી લખવી જરૂરી છે.

નોંધણી નંબર:- _____

અભ્યાસક્રમ:- _____

પૂરું નામ:- _____

પાઠ્યક્રમ:- _____

સરનામું:- _____

સ્વાધ્યાય સંખ્યા:- _____

મોબાઈલ નંબર:- _____

તારીખ:- _____

અમે ઈચ્છીએ છીએ કે આપ દરેક સત્રીયકાર્ય અલગ-અલગ ચોપડામાં સુંદર ભાષામાં ઉપર દર્શાવેલ મુજબની માહિતી સાથે નિયત સમય મર્યાદામાં તૈયાર કરી અભ્યાસકેન્દ્ર પર જમા કરાવશો. મૂલ્યાંકન થયા બાદ મૂલ્યાંકન પત્રક સાથે પોતાના સ્વાધ્યાયકાર્યો અભ્યાસકેન્દ્ર પરથી પરત અવશ્ય લેવું.

જૂના વિદ્યાર્થીઓ (૨૦૦૮ સુધીના) માટે જૂની પદ્ધતિના સ્વાધ્યાયકાર્યો યુનિવર્સિટીની વેબસાઈટ પર ઉપલબ્ધ છે, જે ધ્યાને લેવું.

શુભેચ્છા સહ,

ડૉ. બાબાસાહેબ આંબેડકર ઓપન યુનિવર્સિટી
પાઠ્યક્રમ કોડ:- AMK-01:-બજાર પ્રક્રિયા
સત્રીયકાર્ય કોડ:- AMK-01/AST-01/TMA/2017
(તમામ પાઠ્યસામગ્રી પર આધારિત)

અભ્યાસ કેન્દ્રને સોંપવાની છેલ્લી તારીખ :- 30/09/2019

(કુલ ગુણ:-100)

વિભાગ-ક વિવરણાત્મક શ્રેણીના પ્રશ્નોના જવાબ ૧૫૦૦ શબ્દોમાં આપો.

(૨x૨૦=૪૦)

૧ માર્કેટીંગ મિક્શનો ખ્યાલ આકૃતિ દ્વારા સમજાવો.

અથવા

બજાર વિભાજન માટેની જરૂરિયાતનું વર્ણન કરી તેની ટૂંકમાં સમજ આપો.

૨ પેદાશમિક્ષ અને પેદારેખા વચ્ચેનો તફાવત જણાવો.

અથવા

પેદાશ વૈવિધ્યીકરણના પ્રકાર અને ફાયદા જણાવો

વિભાગ-ખ મધ્યમ શ્રેણીના પ્રશ્નોના જવાબ ૧૦૦૦ શબ્દોમાં આપો. (ગમે તે બે)

(૨x૧૫=૩૦)

૧ નવી પેદાશો કેમ નિષ્ફળ જાય છે ? તેના કારણો જણાવો.

૨ પેદાશ જીવનચક્ર એટલે શું ?

૩ પેકેજિંગ એટલે શું ?

૪ મધ્યસ્થીના પ્રકારો જણાવી સામાન્ય મધ્યસ્થીઓ વિષે ચર્ચા કરો

વિભાગ-ગ નીચે આપેલા પ્રશ્નોના ટૂંકમાં જવાબ આપો. (ગમે તે બે)

(૨x૫=૧૦)

૧ સરકારી ભંડારોના ફાયદા — ગેરફાયદા જણાવો.

૨ માર્કેટીંગ વ્યવસ્થાતંત્રમાં કેવા પ્રકારના તત્વોનો સમાવેશ કરવામાં આવે છે તેના વિષે વિસ્તૃત સમજ આપો.

૩ વેચાણલક્ષી ઉદ્દેશો એટલે શું ?

૪ ખર્ચના પ્રકારો જણાવી ટૂંકમાં ચર્ચા કરો.

૫ કિંમત નિર્ધારણની રીતોનું વર્ગીકરણ આકૃતિ દ્વારા સમજાવો.

વિભાગ-ઘ ખાલીજગ્યા પુરો (ગમે તે દશ)

(૨x૧૦=૨૦)

૧. પ્રવેગીકરણના પાયાના હેતુઓ _____ છે.

૨. સંજોગો સંબંધિત પરીબળો _____ પ્રકારના હોય છે.

૩. કિંમતમાં માલવહનનો _____ તથા _____ નો સમાવેશ થાય છે.

૪. ગ્રાહક શિક્ષણના હક માટે _____ ધારો છે.

૫. માલધણી વતી માલ વેચાણ કરવાની સેવા _____ આપે છે.

૬. વ્યક્તિગત વેચાણની પ્રક્રિયાને _____ વેચાણ પ્રક્રિયા તરીકે પણ ઓળખાય છે.

૭. ટ્રેક એન્ડ પરમન્ડાઈઝ માર્ક એક્ટ _____ જાતના વેપાર માટે છે.

૮. વિકાસ તબક્કે હરીફો બજારમાં _____ કરવાનું શરૂ કરે છે.

૯. માર્કેટીંગના કુલ _____ ખ્યાલો છે.

૧૦. ભેળસેળવાદી ખાદ્ય પેદાશો વેચાતા રોકવા _____ કાયદો અમલમાં છે.

૧૧. ભારતમાં બ્રાન્ડ નામ _____ ફરજિયાત છે.

૧૨. ભારતીય વેચાણધારો _____ વ્યવહારને નિયંત્રિત કરે છે.

ડૉ. બાબાસાહેબ આંબેડકર ઓપન યુનિવર્સિટી
પાઠ્યક્રમ કોડ:- AED-01:- નિકાસ પ્રક્રિયા અને દસ્તાવેજી કરણ
સત્રીયકાર્ય કોડ :- AED-01/AST-01/TMA/2017
(તમામ પાઠ્યસામગ્રી પર આધારિત)

અભ્યાસ કેન્દ્રને સોંપવાની છેલ્લી તારીખ :- 30/09/2019

(કુલ ગુણ:-100)

વિભાગ-ક વિવરણાત્મક શ્રેણીના પ્રૌનોના જવાબ ૧૫૦૦ શબ્દોમાં આપો. (૨x૨૦=૪૦)

૧ આયાતકાર અને નિકાસકાર વચ્ચે ઝઘડો ક્યારે થાય છે ? ઝઘડા પતાવટની રીતો જણાવો.

અથવા

પોલીસ ધારકની જવાબદારી વિષે ચર્ચા કરો.

૨ આંતર રાષ્ટ્રીય હરીફાઈનું અગત્યનું શસ્ત્ર ધિરાણ છે તેમા ક્યાં-ક્યાં જોખમો ઘટાડવા અંગેની જોગવાઈઓ જણાવો.

અથવા

શાખપત્રના જુદા જુદા પ્રકારોની વિસ્તૃત સમજ આપો.

વિભાગ-ખ મધ્યમ શ્રેણીના પ્રૌનોના જવાબ ૧૦૦૦ શબ્દોમાં આપો. (ગમે તે બે)

(૨x૧૫=૩૦)

૧ દર્શની શાખા અને કુદરતી શાખા વચ્ચે તફાવત સમજાવો.

૨ દસ્તાવેજોની જરૂરીયાતો અને સિધ્ધાંતો વિષે ચર્ચા કરો.

૩ આયાત રીલેનિશમેન્ટ લાઈસન્સ એટલે શું ?

૪ CIF કરારમાં નિકાસકાર અને આયાતકારની ફરજો જણાવો.

વિભાગ-ગ નીચે આપેલા પ્રૌનોના ટૂંકમાં જવાબ આપો. (ગમે તે બે)

(૨x૫=૧૦)

૧ પેદાશના લક્ષણો જણાવો.

૨ નિકાસ માટે સરળ દસ્તાવેજોની યાદી બનાવો.

૩ ભારતમાં નિકાસને પ્રોત્સાહીત કરવા માટેના પગલાં જણાવો.

૪ શાખપત્રની વ્યવસ્થા અનુસાર નિકાસકારે લેવાની સાવચેતી જણાવો.

૫ ચૂકવણીની ખુલ્લા હિસાબની રીત જણાવો.

વિભાગ-ઘ બહુવિકલ્પ આધારિત પ્રશ્નોમાંથી યોગ્ય વિકલ્પ શોધી સાચા જવાબ સામે કરો. (ગમે તે દશ) (૨x૧૦=૨૦)

૧ વિદેશ વેપારના કારણો યુધ્ધની શક્યતાઓ ઘટાડી શકાય છે.

૨ નિકાસમાં વધારો કરીને વિદેશી હૂંડીયામણની કમાણી કરી શકાય છે.

૩ લવાદીના કાયદા હેઠળ લવાદે તેનો ચુકાદો આપવાની સમયમર્યાદા નક્કી હોતી નથી.

૪ દસ્તાવેજી ધિરાણ દ્વારા ચૂકવણાંની રીત લોકપ્રિય બની છે.

૫ તાત્કાલીન વિનિમય દર ને સાધારણતા હાજર દર કહેવામાં આવે છે.

૬ વીમા કંપની માલના થયેલા નુકશાન અને તેનું અંદાજીત રીપેર ખર્ચ જોઈને નુકશાન બાબતે ભરપાઈ કરે છે.

૭ નુકશાન થયેલ માલને રીપેર કરાવવાં માલની કિંમતથી વધુ ખર્ચ થાય ત્યારે તેને પ્રત્યક્ષ નુકશાન કહે છે.

૮ વેપારીઓ આંતરરાષ્ટ્રીય ધંધા માટે વીમો બે કારણોસર લે છે.

૯ ભારત સરકારે ઈન્ડિયન ઈન્સ્ટિટ્યૂટ ઓફ પેકેજિંગની સ્થાપના કરી છે.

૧૦ ટી. ઓફ. એ. આઈ. ભારતમાં નિકાસ કરતી વ્યક્તિગત પેઢીઓને સેવા ખૂબજ ઊંચા ખર્ચે પૂરી પાડે છે.

૧૧ સ્વદેશી સ્ટીલ આંતરરાષ્ટ્રીય ભાવે નિકાસક્ષેત્રને પુરું પાડવામાં આવે છે.

૧૨ ભારતમાં નિકાસ ક્ષેત્રને પણ વ્યાજ સબસીડી આપવામાં આવે છે.